

EGAP EM

**Podpora výzkumu
je pro export
klíčová**

str. 2-3

**Exportní dům
na MSV 2018
v Brně**

str. 12-13

**Exportní
snídaně
23. 11. 2018**

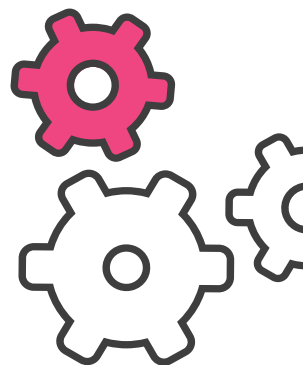
str. 20

**Senegal:
(nejméně riziková)
perla západní Afriky**

Podporujeme
malé a střední
podniky

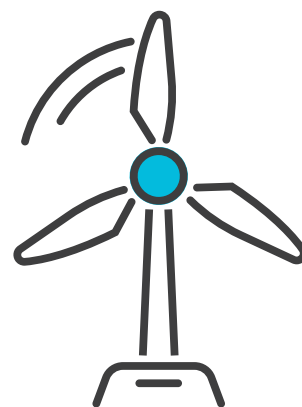

SPOLEHLIVÝ PARTNER ČESKÉHO EXPORTU

Podporujeme české vývozce již od roku 1992

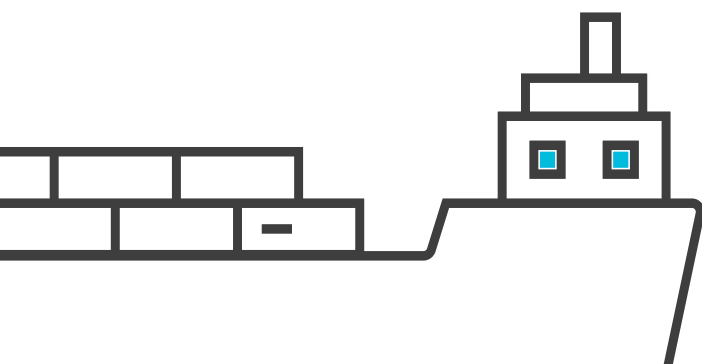
Pojišťujeme zakázky již
od 100 tisíc Kč

Pomůžeme Vám
obstát
v mezinárodní
konkurenci

Bereme to na sebe
i v rizikovějších
zemích

Pojišťujeme všechny
fáze **obchodních**
případů

www.egap.cz, akvizice@egap.cz

Obsah

2 – 3	Podpora výzkumu je pro export klíčová	14 – 15	Novinky ze světa ekonomické diplomacie
4	Tým Česko	16 – 17	Novinky ze světa ECAs
5 – 9	Senegal: perla západní Afriky	18	EGAP tour de kraje 2018: 50 cest, 50 inspirací
10 – 11	Život v EGAP	19	Rusko buduje moderní agrární sektor
12 – 13	Ohlédnutí za na MSV v odlesku dvou výročí	20	Exportní snídanež 23. 11. 2018

Jan Procházka

předseda představenstva a generální ředitel

Vážení přátelé českého exportu,

Vánoce jsou za dveřmi, ale kola exportu se točí stále dále a adventní čas naše exportéry nebrzdí. Ani s exportem podpořeným naší pojišťovnou to není jiné, obchodníci s riskaři upisují poslední transakce tak, aby jejich rizikový profil splňoval naše očekávání. Vymahači odškodňují, ale hlavně vymáhají a v této činnosti odšťelují cifry výrazně nad 1,2 miliardami korun. Naši finančníci ladí dodatečné požadavky ČNB k Solvency II a částečnému internímu modelu, postupně zahajují před-audit a u toho již přemýšlí, jak se opět dostat do **TOP 10 Nejoceňovanějších Výročních zpráv v České republice**. No a marketing řeší vánoční dárky s vtípem a nejlepším poměrem nápad/cena a dopisuje tento časopis. A stěrače pochopitelně stírají...

V tomto čísle se krátce vrátíme k Mezinárodnímu strojírenskému veletrhu v Brně a zhodnotíme jeho přínos a vybrané akce, které jsme pro naše klienty pořádali nebo se jich aktivně účastnili na platformě jiné instituce. Samozřejmě nelze pominout téma změn v exportním financování a pojišťování. Nějakou dobu máme již pouze jednoho akcionáře, máme menší představenstvo a zároveň došlo i k mírným úpravám zaměstnanecké struktury naší společnosti. Zejména od plošší struktury obchodního oddělení si slibujeme lepší a flexibilnější předávání informací a větší propojenost nabízených produktů. A tak jsme na konci listopadu zasedli se zástupci ministerstev, bank, Hospodářské komory, Svazu průmyslu aj., ale hlavně exportérů ke čtyřem stolům. V tomto formátu jsme diskutovali, snídali a zároveň na flipchartu vytvořili několik tezí, kam by se exportní trh mohl nasměrovat, které trendy ze zahraničí jsou vhodné následování a jak se můžeme poprat s definicí českého podílu v ekonomice naší velikosti.

Základním hnacím motorem naší firmy jsou klienti, a tak se podíváme nejen do Afriky, kde slaví úspěchy, ale také na pokračování našich cest do českých luhů a hájů, tedy „*Tour de kraje 2018*“, která je pro nás tou nejlepší inspirací pro další práci. No a jelikož k 1. 1. 2019 přebíráme po ČMZRB předsednictví v Týmu Česko na následující tři měsíce, představíme naše priority a úkoly, které před tímto neformálním sdružením společností podporující export a podnikání stojí v následujícím roce.

Odpověď na otázku pro EGAP nejdůležitější dostaneme bohužel až v lednu roku následujícího. Tou otázkou je, jak velkou část z prodeje nepodařené turecké elektrárny získáme. Pevně věřím, že tuto tristní kapitolu proexportní politiky uzavřeme s co nejmenším dopadem do státního rozpočtu a zároveň co nejmenší ostudou pro české exportéry, tedy že si aktiva někdo koupí, zaplatí za ně dost peněz a zároveň elektrárnu dostaví a začne provozovat.

Přeji Vám krásné a zejména bílé Vánoce a mnoho nejen exportních dáreků pod stromečkem. A jelikož letos vychází státní svátky z pohledu volna opravdu mimořádně dobře, tak taky hodně klidového a rozjímavého času s rodinou, na lyžích, snowboardech či běžkách, nebo alespoň někde za pecí, u dobrého čaje a zajímavé knížky. Naberte hodně síly, v roce 2019 plným výzev se bude hodit.

Zdroj: EGAP

Podpora výzkumu je pro export klíčová

„Mnohý export se bez pojištění neobejde, zejména do zemí z rizikových kategorií. EGAP se však kromě samotného pojištění specializuje na podporu výzkumu a vývoje. Díky tomu jsme schopni komercionalizovat inovativní postupy, a přispívat tak ke zvyšování přidané hodnoty českého zboží a služeb,“ říká David Havlíček, CFO v EGAP.

› Autor: Barbora Kadlicová

Složitá otázka hned na úvod. Proč EGAP řeší vědu a výzkum, když má řešit pojištění?

Jsou to spojené nádoby. Souvisí to s tím, že dnešní export musel před několika lety projít výzkumnou fází, aby bylo vůbec co exportovat. A vzhledem k tomu, že jsme státem zřízená exportní pojišťovna, tak bychom se měli zaměřovat skutečně na dlouhodobý horizont. Globální trendy navíc vedou k tomu, že inovace jsou čím dál rychlejší a trhy, které jsou dnes, zítra již být nemusí. Pouze cesta inovací povede k tomu, že vůbec bude český export dlouhodobě udržitelný a že i za deset, patnáct let budeme mít co exportovat na globální vysoce konkurenční trhy.

Jaké je zapojení EGAP v podpoře výzkumu a vývoje?

Již v roce 2014 jsme diskutovali s Technologickou agenturou ČR oblast VaV a z této debaty vyplynulo, že to, co v Česku zejména chybí, je větší tlak na komercionalizaci výzkumu a vývoje. S tím, že jednotliví poskytovatelé státní podpory výzkumu a vývoje, což jsou kromě **Technologické agentury i další poskytovatelé**, jako ministerstva průmyslu či školství, se zaměřují zejména na vyhodnocování realizace projektů

a chybí tady článek pro komercionalizaci jejich výsledků. Často se tak stává, že slibné výzkumné projekty končí v šuplíku. Společnou snahou nás v EGAP a TAČR je dostat takový výzkum ze šuplíku na globální trh.

Jak funguje to, co tady zmiňujete v praxi?

Každý rok je vytvořený long list výzkumných projektů, které získaly podporu státu a je z nich už nějaký konkrétní výstup. To znamená, že jsou ukončené, vznikl nějaký patent, užitý vzor nebo něco hmatatelného, co se dá komercionalizovat. Poté pracovní skupina, která funguje při tomto projektu, kde jsou zastoupeny nejenom EGAP a TAČR, ale i některé další instituce, jako například **Svaz průmyslu dopravy, Ministerstvo zahraničních věcí, Czech Trade, Czech Invest, Ministerstvo průmyslu**, vybírá pět až osm projektů, které se každoročně snažíme dotáhnout na trh. To, co jim my nabízíme, jsou v podstatě tři cesty, tři možnosti. Ta první je pomoc s hledáním partnera v České republice, to znamená, že řešitel přišel na nějaký zajímavý výsledek výzkumu a hledá firmu, která by si licencovala výrobu. Tady je klíčová role **Svazu průmyslu, Hospodářské komory a Asociace malých a středních podniků**, kteří znají trh a dokážou

oslovit firmy, které by o to mohly mít zájem. Druhá možnost pomoci je v hledání zahraničních zákazníků, kde je zase klíčová role Ministerstva zahraničních věcí a Czech Tradu. Třetí cestou je pomoc s financováním, kdy je klíčová spolupráce financujících bank a EGAP, která dává pojištění, například na předexportní úvěr, odběratelský úvěr nebo odkupu pohledávek.

Proč je komercializace výzkumu tak důležitá?

Je to v podstatě finální cíl státní podpory. Stát nemá podporovat v oblasti aplikovaného výzkumu a vývoje jenom výzkum pro výzkum. Ale naopak jej podporovat tam, kde to má skutečně smysl, tedy aby to vedlo ke zvýšení přidané hodnoty výroby, ke zvýšení exportu, posílení zaměstnanosti, ke zvyšování přidané hodnoty a produktivity, projevilo se to v nárůstu mezd a podobně. Jde o to, že když už daňový poplatník prostřednictvím některých státních institucí přispívá na výzkum, tak by z toho taky něco měl mít. To něco je v tom, že se česká ekonomika bude posouvat v hodnotových řetězcích směrem vzhůru, tedy že budeme prodávat produkty s vyšší přidanou hodnotou.

Máte nějaké best practices - příklady dobré praxe?

Jak už jsem zmínil, každoročně vybíráme pět až osm projektů a každý je samozřejmě specifický. Každý potřebuje jinou pomoc, jinou část toho, co nabízíme. Jelikož je jich relativně málo, snažíme se jim každoročně skutečně věnovat s individuální péčí. Jezdíme do těchto firem, diskutujeme s nimi, v jakém stádiu výzkumu a výroby jsou, a na základě toho se jim snažíme v podstatě ušít na míru možnosti, které jim instituce v rámci pracovní skupiny nabízejí. Náš nejznámější případ je společnost **LEŠIKAR**, která získala podporu na výzkum tachografů. To jsou ta „kolečka v nákladácích“, která měří povinné pauzy, a společnost přišla na unikátní řešení. Díky podpoře EGAP mohla firma rozjet výrobu, zněkolikanásobila své tržby a získala přístup na novém trhu. V letošním ročníku jsme vybrali například společnosti, které se pak prezentovaly na **Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně**. My se snažíme v podstatě provést networking mezi těmi řešiteli a konkrétními výrobními firmami. Je to poměrně úspěšná akce. Účastní se jí kolem čtyřiceti lidí, kde je nejcennější právě ona diskuse nad jednotlivým řešením. Letos jsme tam měli tři projekty. Jeden byl na detekci povodní, jeden byl na speciální vlákna pro zachycování ropných skvrn a třetí projekt se týkal safírových ochranných pouzder do složitých prostředích. Naší úlohou je být v podstatě překladatelem mezi výzkumníky a byznysem. Každý mluví jinou řečí, jeden technickou, druhý obchodní, a my se snažíme pomoci. V letošním roce jsme přistoupili dokonce i k tomu, že jsme dělali právě

i školení prezentování pro jednotlivé řešitele výzkumných projektů, tak aby odprezentovali to svoje řešení pro obchodníky, nikoli pro techniky. Tedy výhody, které výzkum reálně přináší a co může přinést firmě, která ho bude exportovat do zahraničí.

Zaujal mě projekt detekce bleskových povodní. Pro koho může být přínosný takový přístroj, takové zařízení?

Posledních pár let se ukazuje, že co se týče velikosti škod a vlastně i pokud jde o ohrožení lidských životů, jsou bleskové povodně častější, méně předvídatelné, mohou se objevit i na území, kde se normálně velká povodeň nevyskytuje, a z toho důvodu je včasná detekce skutečně klíčová. Ať už pro starosty obcí, aby byli schopni evakuovat obyvatele včas s dostatečným předstihem, popřípadě zavést protipovodňová opatření. Také je to důležité pro velké průmyslové areály, které se pohybují někde v blízkosti vodních toků, kde majetkové škody skutečně mohou být vysoké, řekněme až v řádu stovek milionů, dokonce miliard korun. Takže potom každá minuta znamená obrovskou úsporu. Viděno touto optikou je komerční potenciál skutečně enormní. V tomto projektu byla naše pomoc například v tom, že jsme propojili tyto výzkumníky s **Českou asociací pojišťoven**, protože právě pojišťovny mohou bonifikovat ať už obce nebo průmyslové areály za to, když takové detekční zařízení budou mít. Pokud bychom se do toho nezapojili, komercializace by byla zřejmě pomalejší a mohl by je třeba předběhnout někdo ze zahraničí. My se snažíme jim tu cestičku trošku prošlapat, navázat kontakty s ústředními hráči na trhu.

Kromě komercializace plánuje EGAP ještě jiné zapojení v životní fázi výzkumných projektů?

Jsmo přítomni v mnoha fázích. My v podstatě neustále diskutujeme s Technologickou agenturou ČR a s dalšími hráči v oblasti výzkumu a vývoje, jakým způsobem posunout komercializaci ještě dál. Technologická agentura už například při žádosti o dotaci na aplikovaný výzkum dneska daleko více hodnotí, jestli výzkum směřuje na trh a kdo jsou potenciální zákazníci. Z pohledu EGAP se snažíme rozšířit naši činnost na dřívější zapojení do projektu. Firma nebo jednotlivec má know-how z hlediska výzkumného řešení, my máme know-how z hlediska analýzy rizik, z hlediska vytipování komerčního potenciálu. Další krok by mohl být například, že si žadatel už na žádosti o výzkumný grant zaškrtně, že předpokládá, že jeho výzkum bude směřovat na export a aby byl už EGAP zapojený v průběhu řešení tohoto projektu. Tedy bychom mohli aktivně diskutovat i nějaké návazné kroky ohledně vyhledávání zahraničních partnerů nebo návazného financování exportu. ◀

Tým Česko přináší podnikatelům komplexní řešení pro jejich růst

Sedm státních institucí, které podporují české podnikatele, vytvořilo ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu společný **Tým Česko**. Ten má za cíl poskytnout českým podnikatelům ucelené informace o možnostech státní podpory a motivovat je tak k dalšímu rozvoji.

› Autor: Jan Procházka

Stát může českým firmám efektivně pomoci, ať už jde o začínající podnikatele, nebo zkušené exportéry. Nabídka služeb a nástrojů pomoci ze strany státu je sice široká, ale z pohledu firem může být komplikované se v ní vyznat. Proto vznikla idea pomoci hlavně malým a středním podnikům, která spojuje a propojuje služby poskytované jednotlivými státními subjekty tak, aby je firmy byly schopny lépe, rychleji a s daleko větším efektem využít.

Od nápadu až po export

CzechTrade, CzechInvest, Česká exportní banka, Českomoravská záruční a rozvojová banka, Exportní garanční a pojišťovací společnost a Technologická agentura ČR spojily své síly a iniciovaly vznik **Týmu Česko**. Partnerem projektu je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Podpisem memoranda se k zakládající šestici přidala i agentura **CzechTourism**.

V praxi bude Tým Česko kvalifikovaně provázet podnikatele všemi fázemi života firmy, od nápadu a ideového záměru přes výzkum a vývoj až po etablování se na zahraničních trzích, a s tím souvisejícím financováním a pojištěním. Samozřejmostí je, že taková podpora bude poskytována ve všech regionech Česka, firmě přitom bude stačit obrátit se na kterýkoliv ze subjektů a ten jí dokáže zodpovědět základní informace o nabídce ostatních partnerů Týmu Česko.

Inspirací Tým Finland

Poprvé se Tým Česko představil podnikatelské veřejnosti na konferenci s názvem *Sdílená podpora podnikání*, která se konala letos 31. května v Praze. Zároveň se v rámci týmu intenzivně pracuje na vytvoření sofistikovaného online nástroje, který umožní podnikatelům jednoduché vyhledávání v rozsáhlé nabídce služeb reflektující jednotlivé fáze podnikatelského cyklu.

Inspirací pro vznik Týmu Česko bylo úspěšné fungování obdobných týmů například ve skandinávských a v některých dalších ekonomicky vyspělých zemích. Do budoucna není vyloučeno zapojení dalších partnerských organizací.

Instituce si stanovily rotaci předsednictví v Týmu Česko. Pomyslný „štafetový kolík“ předá ČMZRB 1. 1. 2019 EGAPu.

Hlavním úkolem pro EGAP v prvním čtvrtletí roku 2019 bude efektivní zacílení na potenciální klienty a nastavení dobré marketingové strategie.

Co Tým Česko umožní tuzemským podnikatelům?

1. Nalézt informace pro podporu podnikatelského zájmu a inovativního nápadu.
2. Zjistit, jak podpořit rozvoj v Česku a expanzi na zahraniční trhy.
3. Lépe se orientovat v podmínkách pro podnikání a export.
4. Inspirovat se zkušenostmi jiných úspěšných firem.
5. Orientovat se ve službách jednotlivých organizací a v možnostech jejich propojení.
6. Získat přístup k exportním příležitostem a kontaktům v zahraničí.
7. Zvýšit vlastní konkurenceschopnost díky lepší informovanosti a s využitím nabízených služeb státních organizací.
8. Ušetřit čas a finance díky přehledné a ucelené nabídce služeb na podporu podnikání, inovací a exportu.

Informace o Týmu Česko jsou dostupné na www.tym-cesko.cz. ◀

Senegal: perla západní Afriky

V rámci diverzifikace portfolia **EGAP** a snahy nahradit výpadek poptávky po pojištění včetně různých dalších omezení činnosti v postsovětských zemích EGAP již několik let více podporuje české vývozce v méně tradičních koutech světa. Africký kontinent není výjimkou a zdaleka se nejedná jen o bližší a méně rizikovou severní Afriku. Podpořili jsme větší objemy vývozu, a tím pádem vzali na sebe dlouhodobá rizika v řadě subsaharských zemí jako Ghana, Gabun či Pobřeží Slonoviny. Vybrat subsaharské země, které mají potenciál splácet 10leté až 15leté úvěry, není jednoduché. Každopádně mezi další adepty zemí s nemalým potenciálem řadíme bezesporu nejméně rizikovou perlu západní Afriky – Senegal.

► Autoři: Kateřina Krausová, Jiří Nakládal

Proč je favoritem na další velké obchody v rámci západní Afriky zrovna Senegal? Odpověď je jednoduchá. Při pohledu na tabulku rizikovosti **OECD** u daných zemí hned na první pohled zjistíme, že se polovina těchto zemí nachází v nejrizikovější kategorii číslo 7 (tato kategorie je velmi široká a většina těchto zemí je navíc bohužel hodně hluboko v dané nejrizikovější kategorii). Zbylé země se nacházejí v kategorii 6, jen Senegal je v kategorii 5.

Tabulka rizikovosti zemí OECD samozřejmě poskytuje jen první úvodní náhled na rizikovost země, ale existuje řada důvodů, proč také teritoriální experti EGAP v loňském roce v rámci jednání OECD podpořili zlepšení kategorizace Senegalu z kat. 6 do kat. 5. Senegal se dlouhodobě řadí mezi nejatraktivnější země západní Afriky pro zahraniční investory. Mezi jeho hlavní konkurenční výhody oproti jiným zemím regionu patří

především rozvinutý systém demokracie a neobvyklá politická stabilita. Lákadlem je také rychle se rozvíjející domácí trh, stabilní hospodářský růst, nově vznikající ropný sektor a celkově pozitivní výhled do budoucna.

Stabilní politická situace

Od získání nezávislosti na koloniální Francii v roce 1960 procházel politický systém Senegalu procesem demokratizace a postupně se liberalizoval. Senegal na rozdíl od mnoha jiných zemí v regionu nikdy neprošel vojenským převratem. Naopak, předání moci z rukou poraženého vládnoucího prezidenta do rukou nově zvoleného kandidáta proběhlo po obou posledních prezidentských volbách v letech 2007 a 2012 nenásilně a klidně. V zemi je respektována svoboda tisku a v porovnání s regionálními standardy zde existují velmi dobře rozvinuté demokratické instituce.

Dlouhodobým šrámem na mezinárodní reputaci Senegalu v oblasti bezpečnosti tak byl především separatistický konflikt v jižním regionu Senegalu Casamance, který probíhal s větší či menší intenzitou více než 30 let, konkrétně od roku 1982 do roku 2014. Separatismus v jižním regionu Senegalu také hrál do karet sousední Gambii, jež tvoří geografickou enklávu Senegalu. Bývalý gambijský prezident Gambie Yahya Jammeh se proto snažil konflikt dále přizívat a separatisty v Casamance dlouhodobě podporoval. Až v roce 2014 se senegalské vládě podařilo vyjednat se separatisty příměří a konflikt se již v současné době navzdory občasným problémům nepovažuje za otevřený.

Ukončení dlouholetého konfliktu bylo jednou z hlavních priorit současného prezidenta Mackyho Salla, který nastoupil do prezidentské funkce v roce 2012. Významně se od té doby zlepšily také dříve vyhrocené vztahy s Gambií, neboť bývalý prezident Yahya Jammeh byl v lednu 2017 pod hrozbou vojenské invaze ze strany hosp. společenství západoafrických států **ECOWAS** donucen po prohraných prezidentských volbách po více než 20 letech vlády odstoupit. Vnitřní stabilita Senegalu je tedy v současné době poměrně silná. Rizikem mohou být prezidentské volby plánované na únor 2019, nicméně obecně se očekává opětovné vítězství stávajícího prezidenta.

Prezident Macky Sall byl v minulosti často označován za vzorový příklad demokratického vůdce v subsaharské Africe (zkrátil například funkční období prezidenta ze 7 na 5 let a prezentuje se jako zastánce proreformní politiky a boje proti korupci). Přesto není jeho pověst bez poskvrny. Například v březnu 2017 nechal kvůli podezření z korupce poslat do vazby starostu Dakaru Khalifu Salla (pouze shoda jmen, žádný příbuzenský vztah), jenž je zároveň vůdcem hlavního

opozičního hnutí. O rok později byl Khalifa Sall odsouzen k 5 letům vězení, což mu prakticky znemožnilo kandidovat na post prezidenta.

Podle každoročního žebříčku Transparency International se Senegal v roce 2017 umístil na pozici 66. nejméně zkorumpované země z celkově 180 hodnocených zemí.

Politické motivy odsouzení opozičního předáka jsou zřejmé. Dakarský starosta se neprovinil ničím víc než všichni předchozí starostové Dakaru. Na druhé straně ale konečně dochází k trestání korupčních prohřešků vysoce postavených politiků, a může se tak dále vylepšit relativně podprůměrná úroveň korupce v zemi. Podle každoročního žebříčku **Transparency International** se Senegal v roce 2017 umístil na pozici 66. nejméně zkorumpované země z celkově 180 hodnocených zemí. Pro srovnání ČR obsadila 42. příčku, Maďarsko se umístilo na stejné příčce jako Senegal a Bulharsko bylo až na 71. místě. V rámci regionu subsaharské Afriky obsadil Senegal 8. místo z celkem 47 hodnocených zemí.

Sallovu vládu celkově hodnotíme spíše pozitivně, také co se týče jeho přátelských vztahů s mezinárodním společenstvím a úspěšné politiky postupné implementace reformů s cílem diverzifikovat senegalské hospodářství, rozvíjet nedostatečnou infrastrukturu, snížit míru chudoby a zajistit hospodářský růst i vyšší životní úroveň senegalské populace.

Ekonomika a finance

Současná ekonomická struktura Senegalu není z hlediska atraktivity odvětví ničím výjimečně zajímavá. Přesto je v regionálním srovnání relativně diverzifikovaná a stabilní. Orientuje se zejména na turismus, rybnářství a zemědělství, které zaměstnává skoro polovinu obyvatel. Navzdory silné zranitelnosti těchto sektorů vůči klimatickým podmínkám dosahovala ekonomika Senegalu doposud velmi rychlého tempa růstu. V loňském roce vzrostl senegalský HDP o více než 7 % a podobné tempo růstu se očekává i v letošním roce.

Na druhé straně Senegalu v současné době chybí vlastní významnější výrobní základna, a je proto silně závislý na dovozu. Mezi hlavní brzdy rychlejšího hospodářského rozvoje patří stejně jako v mnoha jiných afrických

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Nominální HDP (mld. USD)	21,4	19,6	16,5	14,9	13,7	15,3	14,9
Počet obyvatel (mil.)	16,8	16,3	15,9	15,4	15	14,5	14,1
HDP na osobu (USD)	1 273	1 199	1 040	964	918	1 052	1 053
Růst HDP (%)	6,7	6,7	7,0	6,7	6,5	4,1	3,6
Inflace (CPI, %)	1,5	-(0,3)	-(0,7)	2,1	0,4	-(0,8)	-(0,1)
Vládní dluh (mld. USD)	13,26	12,35	10,92	8,54	7,68	7,61	7,03
Vládní dluh (% HDP)	61,8	63,0	62,2	60,3	56,9	54,3	45,5
Úrokové platby (% z vládních příjmů)	8,3	8,3	10,0	8,0	7,9	6,8	6,8
Balance běžného účtu (% HDP)	-(7,5)	-(7,9)	-(9,4)	-(5,4)	-(6,9)	-(8,8)	-(10,4)

Zdroj: Moody's

zemích nedostatek nebo výpadky elektrické energie. Vláda již dříve formulovala víceúrovňový vládní rozvojový plán **PSE (Plan Sénégal Emergent)**, který se zaměřuje zejména na rozvoj infrastruktury, ale i tvorbu speciálních ekonomických zón, podporu zahraničních investic do sektoru turismu a zemědělství nebo dosažení statusu rozvíjející se ekonomiky do roku 2035.

Smělé ekonomické plány mohou být podkopávány možnostmi státního rozpočtu. Veřejný dluh Senegalu je relativně vysoký a přesahuje 60 % HDP, resp. cca 2,5násobek rozpočtových příjmů. Jeho struktura je značně závislá na zahraničním financování, pozitivní jsou ovšem zvýhodněné podmínky u skoro poloviny tohoto dluhu. Celkově je dluh stále udržitelný, a to i díky spolupráci s **Mezinárodním měnovým fondem**. Senegal se již několikátým rokem účastní dobrovolného programu MMF s názvem „*Policy Support Instrument*“, jehož záměrem je zajištění udržitelného hospodářského růstu za současné fiskální konsolidace a snížení celkového vládního zadlužení v poměru k HDP. Hodnocení MMF je uspokojivé a navzdory jistým rizikům v podobě pomalého tempa implementace strukturálních reforem nebo nejisté bezpečnostní situaci v regionu konstatuje do budoucna pozitivní výhled.

Ropa – dar nebo prokletí?

Při hodnocení politického a ekonomického vývoje v regionu subsaharské Afriky se často klade velký důraz na surovinové bohatství dané země. Senegal ještě do nedávna patřil mezi země, které neoplývaly zvláštními nerostnými zásobami, přesto se mu ekonomicky vedlo docela dobře. Klíčem k úspěchu se možná stala právě i skutečnost, že politici nemuseli čelit pokušení

z možnosti rychlého zbohatnutí z těžebního průmyslu. Senegal totiž přišel o slušné zásoby zlata již v období kolonialismu a do moderní doby si zachoval pouze jeho menší rezervy. Místní těžební průmysl se tak donedávna soustředil převážně na nezanedbatelné množství fosfátů, které také vyváží. Teprve v roce 2014 bylo objeveno první velké nerostné bohatství mezinárodně zajímavého rozsahu – zásoby ropy a zemního plynu. V současné době se v pobřežních vodách Senegalu a Mauritánie nacházejí největší offshorové zásoby zemního plynu v západní Africe. O těžbu a zpracování ropy a zemního plynu se dnes zajímají největší světoví hráči jako **BP, Total** nebo **Cairn**.

Nerostné bohatství totiž znamená zvýšené nebezpečí korupce a zpomalení institucionálního rozvoje.

Hlavní otázkou zůstává, jak Senegal s nabytým nerostným bohatstvím naloží a zda se nestane, podobně jako mnohé jiné africké země, další obětí výše zmíněného tzv. *prokletí přírodních zdrojů*, tedy paradoxní situace, kdy jsou země bohaté na přírodní zdroje často podstatně méně rozvinuté a chudší než země bez významnějších zdrojů nerostných surovin. Nerostné bohatství totiž znamená zvýšené nebezpečí korupce a zpomalení institucionálního rozvoje. Masivní export těžebního průmyslu zároveň vytváří tlak na zhodnocení místní měny, která následně prodražuje ostatní

Zdroj: Adobe Stock

export země. Neropný vývoz přestává být konkurenceschopný a rozvoj domácí průmyslové báze mimo těžební průmysl je pod tlakem. Samotný těžební průmysl navíc není schopen zajistit dlouhodobý růst ekonomiky a nezajišťuje ani inkluzivní hospodářský růst (nevytváří mnoho pracovních míst a zpravidla vede k rozevírání nůžek mezi bohatými a chudými obyvateli). V momentě vyčerpání surovinové základny ekonomika navíc utrpí tvrdý šok z nedostatečné hospodářské diverzifikace. Na druhou stranu přes všechna tato rizika se například Jižní Africe či Botswaně podařilo nerostné bohatství využít pozitivně.

Jakou budoucnost lze ohledně využití hydrokarbonových zásob předpovídat Senegal? Rizika se projevila prakticky ihned. Již v roce 2012 Senegal udělil bratrovi tehdy nového prezidenta dvě licence na výzkum a objevování ropy, které byly v následujících letech velmi výhodně prodány zahraniční společnosti **Kosmos**. Prezident Macky Sall v průběhu svého funkčního období postupně zvyšoval svůj vliv na rodící se těžební odvětví. Dnes je moc nad celým hydrokarbonovým sektorem v podstatě centralizována v jeho rukou. To jsou faktory, které mohou být vysoce rizikové. Na druhou stranu podobné postupy nejsou netypické ani pro mnohé evropské země a objektivně si Senegal vede ve srovnání s dalšími státy poměrně dobře (viz srovnání korupce výše). Senegal navíc disponuje rozvinutými a poměrně silnými státními institucemi

a aktivní občanskou společností, která je zejména díky svobodě médií schopná monitorovat nakládání s přírodními zdroji a případně vytvářet na politické vedení země potřebný tlak.

Od roku 2013 je Senegal také členem **EITI (The Extractive Industries Transparency Initiative)**, což je mezinárodní instituce, která dohlíží na způsob nakládání s nerostným bohatstvím a pomáhá ke správnému managementu s cílem inkluzivního a dlouhodobě udržitelného hospodářského růstu (v současné době monitoruje 51 zemí a největší progres v implementaci opatření zajišťujících správný management přírodních zdrojů konstatuje právě u Senegal, Kolumbie, Filipín a Východního Timoru).

Kromě monitorování ze strany EITI dohlíží na implementaci příslušných opatření také **Mezinárodní měnový fond**, který Senegal zároveň poskytuje poradenskou funkci a společně se **Světovou bankou** spolupracuje na zajištění odborníků se znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozvoj energetického sektoru. Vláda již nyní také vytváří plán, jak nakládat s příjmy z energetického sektoru ve smyslu omezení jejich vynaložení na běžné provozní náklady a klade větší důraz na dlouhodobé investice či tvorbu suverénního fondu. V červnu 2018 tak vláda společně se zástupci občanské společnosti rozhodla, že třetina vládních příjmů z těžebního průmyslu bude odkládána

do státního „fonde pro příští generace“, 5% podíl bude ukládán do stabilizačního fondu na zmírnění dopadu případných krátkodobých výkyvů v ceně vyvážených nerostných surovin na globálním trhu a většina zbývajících vládních příjmů z těžebního průmyslu bude alokována do dlouhodobých veřejných investic.

Pozitivní je také skutečnost, že první projekty týkající se těžby ropy a zemního plynu by měly být spuštěny nejdříve v letech 2021 až 2023, tedy 7 až 9 let od objevení nových nerostných zásob. Tato prodleva poskytuje Senegalů dostatek času připravit legislativu, státní instituce i vládní fiskální plány na zásadní změny v dosavadním charakteru domácího hospodářství, a omezit tak rizika související s výše zmíněným prokletím přírodních zdrojů na minimum.

Budoucí výhled

Senegal v současné době propojuje všechny důležité faktory, které jsou nutné k dlouhodobě udržitelnému hospodářskému rozvoji. Kombinace svobodné společnosti, dostatečně silných státních institucí, dostatku nerostných surovin a zodpovědného přístupu vlády k veřejným financím navíc pod dohledem MMF by měly být zaručeným receptem na dlouhodobý ekonomický úspěch.

Mezi hlavní rizika budoucího rozvoje Senegalu patří zejména nestabilní politická situace a rostoucí hrozba

vlivu teroristických islamistických skupin v ostatních zemích regionu, případně opětovné zažehnutí separatismu na jihu země či ohrožení politické stability např. kvůli vysoké nezaměstnanosti mladých či velké části populace žijící v chudobě. S ohledem na dosavadní kroky vlády nicméně považujeme tato rizika za poměrně nízká, zejména v porovnání s ostatními zeměmi v regionu, a předpokládáme, že únorové prezidentské volby na tom nic nezmění.

Atraktivní sektory

Nejdůležitějšími artikly českého vývozu do Senegalu jsou aktuálně papír a lepenka, zařízení k automatickému zpracování dat, tkané bavlněné tkaniny, zbraně a munice, elektrotechnika nebo umělá hnojiva. Otevírají se ovšem nové příležitosti zejména v těžebním a ropném průmyslu, energetickém sektoru, zdravotnictví, dopravním průmyslu a infrastruktuře. Senegal bude muset nově zajistit také symbiózu rozvíjejícího se těžebního sektoru a stále velmi důležitého zemědělství. Nově se tedy objevil prostor i pro firmy zajišťující ekologická řešení související s průmyslovou produkcí a ochranou zemědělských výstupů. Vláda se v rámci svého rozvojového plánu PSE snaží vybudovat příznivé podnikatelské prostředí a více rozvinout domácí průmyslovou základnu například v oblasti strojírenství, kde chce vytvořit ve speciálních ekonomických zónách atraktivní podmínky pro rozvoj montážních závodů pro nadnárodní společnosti. ◀

Zdroj: EGAP

Teorie horkého čaje

Již několikrát jsme zde psali o tom, že se v **EGAP** v posledních letech snažíme co nejvíce zacílit i na malé a střední podniky. To, že se nám v tomto směru daří, dokazuje i fakt, že v letošním roce se podaří překonat loňský rekord v počtu uzavřených smluv s MSP. Během posledních dvou let vzrostlo toto číslo na dvojnásobek. Nejdůležitější podíl na této situaci má odbor akvizic a pojištění dodavatelských úvěrů, ve kterém pracují i **Miloš Benš** s **Jiřím Šrámkem**. Zeptali jsme se jich, co za tím úspěchem stojí a jak vidí svou práci do budoucna?

► Autor: Jan Svoboda

Jiří ŠRÁMEK

Mladický elán, touha uspět a používání všech technologií, které usnadňují nejen ten pracovní život. Ale také respekt ke staršímu kolegovi a jeho zkušenostem. To je mladá krev, kterou na odboru akvizic reprezentuje Jiří Šrámek.

Miloš BENŠ

Rozvážná zralost vyplývající z desítek let zkušeností, touha předávat dál znalosti a velká disciplinovanost v duchu „co si neodpracuji, to nemám“. Zkušeného matadora reprezentuje v EGAPu Miloš Benš, který umí vzít za práci, ale nepracovní pohodu rád tráví dolce farniente.

Jsme spolu téměř 6 let.

◀ **Vy a EGAP?**

► Pěkné manželství. Čtvrtstoletí s krátkou přestávkou.

Především kontakt s novými lidmi a práci v terénu.

◀ **Co máte na své práci nejraději?**

► Již 40 let prakticky vše. Rychlost procesu schvalování, hlavně u krátkodobých produktů. Pozitivní výsledek své práce.

Terén a kopečky.

◀ **Kancelář, nebo terén?**

► Kancelář.

Facebook, aplikaci messenger – zrychluje komunikaci. Zároveň si nedokážu představit svou činnost „obchodáka“ bez kvalitní databáze a internetových zdrojů.

Facebook nebo telefon?

Telefon. Pamatuji i časy, kdy jsme běhali s kolegy na služebních cestách po loukách s mobilem v kufříku a hledali signál, abychom se mohli s klienty vůbec kontaktovat. Není to tak dávno, nějakých 20 let.

Sociální síť mám jen svou vlastní.

Správný obchodák nikdy nespí.

Přesčasy nebo ve čtyři domů?

Time management zvládám na jedničku.

Neperlivá voda.

Káva nebo čaj?

Horký čaj. Úspěšná akviziční strategie. Na schůzce s klientem takto získávám čas. A nemám problém vypít horký napoj v jakoukoli roční dobu. Je to přeci teorie horkého čaje.

Nacházíme stále nové a nové exportéry. Překvapilo mě, že rybník ještě není zcela prázdný. Zkrátka je kde brát, což nás baví a motivuje v tom směru, že má naše akviziční činnost smysl.

Největší překvapení roku 2018?

Nárůst pojištění v zemědělském sektoru. Tento segment trhu má pro český export velký potenciál, jelikož máme ve výrobě zemědělské techniky velkou tradici. Spíše mě však potěšilo, že se nám to již podařilo rozpochybovat a nese to ovoce.

Oba: Tím jsou jednoznačně naše „Béčka“.

Který produkt byl v roce 2018 nejúspěšnější?

Oba: Tím jsou jednoznačně naše „Béčka“.

Růst „Béček“.

Očekávaný úspěch pro rok 2019?

Pokles „Céček“.

Pokračovat v nastoleném trendu, získat další nové klienty a šířit pozitivní osvětu o EGAP.

Vaše pracovní cíle v roce 2019?

Zvládnout složité výzvy a věřím, že se to povede.

Často běhám a vyhledávám kopcovitější terén. Rád hledám nové výzvy. Poslední dobou jsem si oblíbil hlavně Slovensko a Rakousko, ale většinu času trénuji stejně u nás.

Relax – sport nebo havaj?

Havaj. Relaxovat umím. Díky tomu vydržím zas o rok déle.

Pečlivost a Milošův vyhlášený vytříbený smysl pro humor.

Co má kolega, co Vy nemáte?

Mám rád Jirkovu pozitivní energii a ten mladický elán. Přesto mě pořád ještě poslouchá a respektuje. Vlastně je to trochu takový můj syn.

Ohlédnutí za MSV v odlesku dvou výročí

Po loňské premiéře **Exportního domu** na **Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně** jsme i letos připravili svou prezentaci společně s dalšími institucemi. Tento rok byla atmosféra veletrhu navíc umocněna ještě dvěma výročími, a sice 60letou existencí samotného veletrhu a 100letou připomínkou vzniku Československa. Kromě již tradičních partnerů, jako např. Ministerstva zahraničních věcí, nás proto podpořila společnou prezentací i slovenská **EXIMBANKA**, s níž jsme tak mohli 100 let Československa oslavit, ale také si připomenout společné exportní úspěchy a prodiskutovat nové česko-slovenské projekty v zahraničí.

› Autor: Barbora Kadlicová

Během týdne nás v Exportním domě navštívilo cca 2000 veletržních hostů, mezi nimiž nechyběli již tradičně návštěvníci z řad exportérů, bankéřů, zástupců ministerstev a velvyslanců a nově i studenti, kterým jsme přiblížili svět státních exportních aktivit. Ti zde našli nejen odbornou pomoc a rady z oblasti podpory exportu, ale i bohatý a zajímavý doprovodný program. Po kladných zkušenostech z minulého roku jsme pro každý den připravili spolu s partnery několik odborných seminářů, prezentací a expozic.

Pondělní den patřil nejen slavnostnímu otevření za přítomnosti čelních představitelů všech partnerských institucí a významných zástupců vlády včetně samotného předsedy vlády, ale i prezentací nejnovějších informací z oblasti výsledků výzkumu a vývoje. Během odpoledne jsme začítli i na blížící se Brexit a jeho důsledky pro český export. V úterý byl na programu Rozvojový den, jehož

součástí byl seminář o příležitostech českých firem v rozvojových zemích subsaharské Afriky. Středa byla velkou událostí především pro všechny nadšence vojenské techniky, protože Armáda ČR před Exportním domem opět po roce vystavila zajímavou ukázkou ze své vojenské techniky. Návštěvníci veletrhu si tak mohli za asistence vojáků ČR vyzkoušet, jaké je to sedět například v *Panduru*.

Na dalších seminářích a konferencích se probíraly exportní příležitosti v SAE, Izraeli, Turecku, jihovýchodní Asii či v Latinské Americe, která je v současnosti považována za velmi perspektivní exportní trh.

Na závěr programu jsme měli ve čtvrtek připraven program pro studenty, kteří mohli s našimi odborníky diskutovat o proexportních aktivitách České republiky a dozvěděli se z první ruky řadu poznatků o tom, jak a proč vůbec do ciziny vyvážet. ◀

Vnější podoba Exportního domu.

Zdroj: EGAP

Zdroj: EGAP

Tisková konference při příležitosti otevření Exportního domu se uskutečnila i za přítomnosti předsedy vlády Andreje Babiše.

Zdroj: EGAP

Předseda představenstva EGAP Jan Procházka vystoupil na semináři na téma „Aktuální výzvy pro český export“, který se v Exportním domě konal pod záštitou Raiffeisenbank.

Zdroj: EGAP

Ve středu proběhla ve spolupráci s Ministerstvem obrany akce „Obranný den“. Návštěvníci si mohli prohlédnout například bojový vůz Pandur.

Zdroj: EGAP

Interiér exportního domu.

Novinky ze světa ekonomické diplomacie

Eldis Pardubice dodá své radary na čínská letiště

České firmy z oblasti letectví získávají v Číně stále větší uplatnění. Nejnovějším příkladem je společnost **Eldis Pardubice**, která dokázala v říjnu 2018 zvítězit v tendru na dodávku 13 radarů pro letiště v různých oblastech Číny. Projekt se řadí svým významem k největším počínům českého letectví v Číně.

Samotnému vítězství v tendru předcházela dlouholetá práce zástupců společnosti na čínském trhu, kdy již v roce 2010 zahájil Eldis náročný proces certifikace svých přehledových radarů pro Čínu, jež byl úspěšně dokončen v roce 2016. Velvyslanectví ČR v Pekingu společnost Eldis pravidelně podporovalo, zejména při jednáních se zástupci Čínského úřadu pro civilní letectví a s úřadem pro management letového provozu.

Zdroj: Eldis Pardubice

Pardubická firma vybaví svými přehledovými radary pro řízení letového provozu například letiště na severovýchodě Číny v Changchunu a Qingdao, na jihu pak ve městech Changsha a Guilin a na středozápadě v Chengdu a Kunmingu. Dokončení projektu se plánuje do dvou let a kromě dodávek samotných zařízení zahrnuje rovněž vyškolení obsluhy a servis.

Úspěchy a kvalitu společnosti Eldis Pardubice zmínil při nedávné návštěvě Číny na jednání s čínským prezidentem **Xi Jinpingem** také osobně český prezident **Miloš Zeman**. ◀

Česká společnost vybudovala v Etiopii novou pražírnu kávy

Česká společnost **New Horizon BDC, s.r.o.** vybudovala v etiopské Addis Abebě pražírnu a balírnu kávy a i za pomoci velvyslanectví se jí podařilo zahájit její vývoz pod názvem „**Naty's Coffee**“ z Etiopie do České republiky. Společnost má v plánu rozšířit své exportní aktivity také do Ruska a Číny. Jedná se o středně praženou 100% Arabicu z kraje Sidamo, který proslul nejvyšší kvalitou této odrůdy.

Etiopie je pravlastí kávovníku a zemí s prastarou tradicí jeho pěstování. V oblasti Kaffa tato rostlina roste dodnes i divoce. Teprve odsud se dostala káva i do arabských zemí, které jsou považovány za kolébku vlastního nápoje.

Zdroj: New Horizon BDC

Co do velikosti produkce se v současnosti nachází Etiopie na 5. místě na světě v exportu kávy, která tím zůstává pro tuto zemi nenahraditelnou vývozní komoditou zajišťující pro tuto zemi tolik nedostatkové devizy. Aktuálně Etiopie vyváží kávová zrna do 56 zemí a nejvýznamnějšími odběrateli jsou Německo, Saúdská Arábie, USA, Belgie, Súdán a jižní Korea. ◀

Plzeňský Prazdroj vstoupil na čínský trh

Na čínský trh vstoupil po několika jiných českých pivovarech konečně i celosvětově známé plzeňský **Pilsner Urquell**. Majitelem plzeňského pivovaru je společnost **Asahi**, která při této příležitosti uspořádala slavnostní akci na českém velvyslanectví v Pekingu. Vstup na čínský trh navazuje na úspěchy Prazdroje v Japonsku a Jižní Koreji. Společně s Pilsner Urquell získávají na popularitě v Číně i další české pivovary a mnohé z nich úspěšně expandují do dalších zemí Asie.

V samotné Číně se posledních letech se etablovala řada českých piv. Jsou mezi nimi značky jako **Budějovický Budvar**, **Litovel**, **Primátor**, **Holba**, **Broučech** či **Dalešice**. Plzeňský Prazdroj zahájil svou expanzi v Číně v první polovině roku 2018 a od svého vstupu na čínský trh spolupracuje na propagaci plzeňského piva a prezentaci kvalit českého pivovarnictví při společných akcích s velvyslanectvím v Pekingu. Oblibenost a prodeje českých piv v Číně rostou. Mimo tradičních pivovarů získávají v čínských městech na oblibě i české minipivovary s tradiční českou kuchyní.

Zdroj: Asahi Beer

Čína je s roční spotřebou přes 45 miliard litrů největším pivním trhem na světě, což je dvakrát větší spotřeba než ve Spojených státech a pětikrát větší než v Německu. Pivo zde tvoří 75 % v objemu veškeré spotřeby alkoholu. Dovoz piva do Číny roste v posledních letech dvouciferným tempem a zhruba tři čtvrtiny těchto piv bylo dovezeno z Evropy. ◀

České lyže Sporten míří do Korejské republiky

Český export do Korejské republiky zaznamenal další úspěšný obchodní případ, u jehož zrodu stál Obchodně-ekonomický úsek **Velvyslanectví České republiky v Soulu**. Jedná se o vývoz českých sjezdových lyží akciové společnosti **Sporten**. V listopadu bylo do Korejské republiky dodáno prvních 50 párů sjezdových lyží od tohoto výrobce s tím, že v případě spokojenosti odebere korejský zákazník v příštím roce pětinasobné množství.

Lyže Sporten se vyrábí v Novém Městě na Moravě, kdy se původní menší výroba lyží za více jak sto let existence postupně rozvinula v prosperující společnost, která produkuje ročně přes 100 tisíc párů sjezdových, běžeckých či speciálních lyží a snowboardů.

Zdroj: Sporten

V současnosti využívá nejmodernější technologie a materiály, jako je např. titan nebo karbon, a vynikají nejen svou kvalitou, ale i flexibilitou designu. Grafici firmy Sporten jsou totiž schopni během jediného roku vytvořit i sto nových designů a technologové a vývojáři vyrobí více než padesát nových forem, což dokáže korejský zákazník ocenit stejně dobře jako kvalitní zpracování. ◀

Novinky ze světa trade, export & ECAs

› UKEF poskytne zajištění pro projekt v Angole

UK Export Finance (UKEF) poskytl záruku na podporu úvěru ve výši 70 milionů EUR, který **Ministerstvo financí Angoly** využije pro výstavbu a modernizaci dvou energetických rozvodů v zemi. Společnost **IQA Group**, dodavatel veřejných služeb ve Velké Británii, vybuduje ve Vianu jednu stanici a v průběhu dvou let bude v Gabele modernizovat další.

Obě rozvodny budou získávat energii z vodní elektrárny Lauca. Angolská vláda hledá způsoby, jak snížit závislost země na výrobě elektrické energie z ropy.

Společnost IQA, která byla založena v roce 2002, se stala součástí španělské společnosti Elecnor v roce 2012. Smlouva o výstavbě a modernizaci energetických rozvodů v Angole představuje její první mezinárodní projekt.

› Dánský EKF poskytl záruku za největší kontrakt na větrnou elektrárnu

EKF – dánská agentura pro vývozní úvěry – poskytla záruky v hodnotě 800 milionů GBP pro offshore větrný park *Hornsea 1*. Elektrárna Hornsea 1 se nachází u pobřeží Yorkshire ve Velké Británii, na její výstavbě se podílí dánský developer pro větrné farmy **Orsted** a je budována jako největší pobřežní větrný park na světě. V roce 2020 dodá elektřinu jednomu miliónu britských domácností.

Nejenže jde o největší financování v historii EKF, jedná se také o největší financování pro větrnou elektrárnu, jaké kdy poskytla veřejná agentura pro vývozní úvěry. „Větrná technika je dánská klíčová technologie a je důležité, abychom ji rozvíjeli a uchovali si v Dánsku expertní úroveň zkušeností. Nejde jen o zajištění objednávek pro velké hráče, jako je společnost **Siemens Gamesa Renewable Energy**. Jedná se také o obrovský počet subdodavatelů, kteří pomáhají vytvořit tisíce pracovních míst ve větrném průmyslu v Dánsku. Proto je tak důležité, abychom se podíleli,“ říká **Christian Ølgaard**, zástupce generálního ředitele EKF.

› Bernská unie jmenovala nové vedení

Bernská unie, mezinárodní asociace pro úvěrové a investiční pojišťovny, jmenovala na konci října 2018 nové vedení. Paní **Beatriz Reguero**, výkonná ředitelka ve španělské agentuře pro vývozní úvěry **CESCE**, se stala předsedkyní Bernské unie a nahradila ve funkci **Topi Vesteriho** z **Finnvera**.

Zdroj: Euromoney Seminars

Beatriz Reguero nastoupila do CESCE v roce 1999 jako zástupce ředitele oddělení pro oblast rizik a mezinárodních vztahů a v roce 2012 se stala výkonnou ředitelkou CESCE. Předtím v letech 1992 až 1999 zastávala různé funkce ve španělské veřejné správě, zejména na ministerstvu hospodářství.

V rámci Bernské unie byla jmenována předsedkyní *Short Term Committee* v období 2010–2012 a později předsedkyní *Medium and Long Term Committee* v letech 2015–2017.

Na pozici viceprezidenta Bernské unie byl zvolen **Zhiqiang Huang**, viceprezident společnosti **China Export & Credit Insurance Corporation (Sinasure)**, a nahradil tak **Mandisi Nkulu** z **ECIC** (Jihoafrická republika). Pan Huang v současné době vede v Sinasure oblast krátkodobých obchodů a také oblast dluhopisů a záruk, zabývá se rovněž mezinárodními záležitostmi. Před svou současnou odpovědností byl pověřen v Sinasure vývojem produktů společnosti, řízením rizik, konstrukcí IT systémů a byl také vedoucím výboru pro hodnocení rizik. V rámci Bernské unie byl od roku 2015 nominovaným zástupcem Sinasure v *Management Committee*.

Zdroj: Sinasure

› Sinosure má nové vedení

Zdroj: Sinosure

Pan **Wang Tingkeem** se stal prezidentem společnosti **SINOSURE** a místopředsedou představenstva. Pan Wang má bohaté zkušenosti v oblasti pojišťovnictví a bankovního sektoru. Zastával různé seniorské pozice ve společnosti **China Taiping Insurance Group Ltd.**, **China Everbright Bank** a **China Everbright Group**.

› EIB schválila podporu pro projekty a podniky

Evropská investiční banka (EIB) schválila podporu projektů v oblasti dopravy, zdravotnictví a energetiky, jakož i malým podnikům ve výši 6 miliard EUR. Dopravní systémy, které má EIB podpořit, zahrnují zlepšení přístupu železniční dopravy na letiště v Barceloně, vybudování 81 km silnic v jižním Polsku a obnovení vozového parku na regionálních železnicích ve Francii. EIB rovněž souhlasila s podporou výstavby dvou linek metra a obnovou vozového parku v západní části města Pune. V Nizozemsku EIB podpoří modernizaci a rozšíření stávajících nemocničních zařízení v Utrechtu – včetně rekonstrukce zastaralých budov, výstavby nových operačních sálů a výstavby nového centra primární péče. Ve Francii EIB podpoří čtyřletý program financování veřejné zdravotní péče. Současně Rada EIB rovněž schválila financování energetického spojení mezi Bulharskem a Řeckem a energetické bezpečnosti na Slovensku.

› OPIC podepsal úvěr pro africké telekomunikace

Rozvojová finanční instituce americké vlády – **Overseas Private Investment Corporation (OPIC)** a pan-africká komunikační společnost **Africell Holdings** podepsaly úvěr ve výši 100 milionů USD na rozšíření přístupu k telekomunikacím v Africe. Očekává se, že projekt se zaměří zejména na Demokratickou republiku Kongo a Ugandu, a rozšíří tak dostupnost mobilních a internetových služeb v těchto afrických státech.

OPIC uvedl ve svém prohlášení, že podpis úvěru souvisí se závazkem OPIC k iniciativě Connect Africa, která

byla zahájena počátkem roku 2018. Americká vládní rozvojová finanční instituce se zavázala, že podpoří investice do telekomunikací napříč všemi směry a pokusí se zlepšit komunikační infrastrukturu na africkém kontinentu.

› Společnosti GE a Siemens podepsaly memorandum s Irákem

Na konci října 2018 společnosti **GE** a **Siemens** podepsaly memorandum o porozumění s iráckou vládou. Cílem memoranda je podpora nových projektů pro výrobu elektřiny v Iráku. Společnost GE v rámci spolupráce plánuje podpořit výrobu energie až do celkové výše 14 GW, výstavbu zdrojů s výkonem 1,5 GW již v roce 2019.

Společnost Siemens podepsala smlouvu o dodávce technologie na 11 GW energie v příštích čtyřech letech. Žádná z těchto dohod není závazná, ale demonstruje nový přístup k iráckému trhu s elektřinou. Irák po letech konfliktu čeká celková obnova infrastruktury země, přičemž hlavním problémem je nedostatek kapacit.

› Dánský Vestas získal kontrakt v Jihoafrické republice

Dánský výrobce větrných elektráren **Vestas** získal smlouvu na dodávku turbín od italské developerské společnosti **Enel Green Power (EGP)** pro větrnou farmu Oyster Bay v provincii Východní Kapsko v Jihoafrické republice. Instalovaný výkon elektrárny dosáhne 148 megawatt. Společnost Vestas dodá 41 turbín o výkonu 3,6 MW a jihoafrická pobočka Vestas poskytne na místě školení a programy sociálního rozvoje.

Oyster Bay je jedním z pěti projektů, které společnost Enel Green Power (EGP) představila jako součást Programu nezávislých výrobců energie z obnovitelných zdrojů v Jihoafrické republice (REIPPP). ◀

Zdroj: Adobe Stock

Zdroj: EGAP

EGAP tour de kraje 2018: 50 cest, 50 inspirací

Od ledna až do listopadu cestoval obchodní tým EGAP napříč Českou republikou. Navštívili jsme cca 50 firem. Jednalo se jak o stávající klienty, kteří dlouhodobě využívají našeho pojištění pro export svého zboží či služeb, tak i nové exportéry, kterým jsme mohli nabídnout naše služby a představit jim produkty pojištění EGAP. A být jim tak nápomocni v jejich záměru rozšířit jejich byznys mimo hranice České republiky.

› Autor: Barbora Kadlicová

I cesta může být cíl

...aneb jak praví klasik, někdy se právě cesta stává naším cílem. Tour de kraje vnímáme jako velmi přínosné nejen pro naši instituci, ale zejména pro stávající i budoucí klienty. Osobní setkávání považujeme stále, i v dnešní digitální době, za nejdůležitější formu spolupráce. Především při neformálních setkáních jsme schopni se dozvědět, co naše exportéry trápí nejvíce, kde je podpora nedostatečná a kde je prostor pro vznik něčeho nového. To jsou podněty, které ani při sebelepší vůli od stolu nezískáme. Reálný provoz a svědectví z místa jsou leccdy lepším odrazovým můstkem pro naše riskaře, analytiky a obchodníky než celá pojistná matematika. Proto jsou nám tyto cesty velkou inspirací k tomu, abychom dovedli více pomáhat našim exportérům.

Svědectví z terénu

V polovině listopadu navštívil náš obchodní tým spolu s generálním ředitelem EGAP **Janem Procházkou** firmu **Mitas** (nyní součást společnosti Trelleborg Wheel Systems Czech Republic a.s.) ve Zlínském kraji, kde se vyrábějí pneumatiky všech velikostí a zaměření, od zemědělských strojů až po cyklistická kola. V tomto kraji jsme diskutovali rovněž se zástupci firmy **TAJMAC-ZPS, a.s.**, strojírenskou firmou s více než 115 letou tradicí, či vizovickou firmou **RUDOLF Jelínek a.s.**

V rámci tour de kraje náš tým pokračoval do Královéhradeckého kraje, kde jsme navštívili **J4 s.r.o.**,

tamního důležitého exportéra pekařských linek, který vyváží např. do Mongolska, Litvy, Albánie a dalších zemí zejména Latinské Ameriky. Další zastávkou byly **ZVU Strojírny, a.s.**, díky kterým se technologie pro pivovarnictví dostaly do Etiopie, Sýrie nebo Peru.

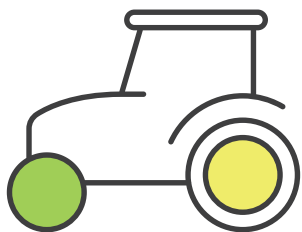
Těšíme se, že i v roce 2019 se s vámi, exportéry, budeme i nadále osobně setkávat, a přispívat tak společně k vývozu českých výrobků a služeb do zahraničí. ◀

Zdroj: EGAP

Mezi dalšími zastávkami nechyběly prostějovská Meopta, plzeňský DOOSAN či Optokon na Vysočině, kde byli naši zástupci provedeni výrobními halami a zasvěceni do postupů výroby světově uznávaných produktů.

Rusko buduje moderní agrární sektor

Ruský zemědělský sektor prochází v posledních letech dramatickým vývojem. Ještě v roce 2014 byla země 5. největším dovozcem potravin na světě a rozvoj domácího zemědělství nebyl prioritou. Ruské vedení si však dlouhodobě uvědomovalo, že taková situace není pro stát s více než 140 miliony obyvatel příliš výhodná a strategická. V roce 2010 přišlo s tzv. **doktrínou potravinové bezpečnosti**, ve které se mimo jiné zavázalo dosáhnout 80% až 95% soběstačnosti v produkci základních druhů potravin. Reálným impulzem, který odstartoval rozvoj zemědělství, bylo až ruské potravinové embargo.

► Autor: Nikola Hrušková, článek vyšel 5. 11. 2018 v plném znění na itradenews.cz, upravila Jana Miklasová

Zdroj: EGAP

V srpnu 2014 Rusko zavedlo embargo na dovoz vybraných druhů potravin ze zemí EU, USA a dalších států, které se připojily k protiruským sankcím. Tento krok představuje zásadní milník v procesu změn v ruském agrárním sektoru. Stát začal každoročně vyčleňovat finanční prostředky v řádu stovek miliard rublů na jeho modernizaci.

cukrovinky, mák, pektiny a další, což je zboží, na něž se embargo nevztahuje. Větší škody na vzájemném agrárním obchodu tak způsobila devalvace ruské měny. Navzdory složité situaci však Rusko zůstalo pro český agrární export nejvýznamnějším odbytištěm mimo země EU. V roce 2017 přesáhl český vývoz do Ruské federace 2,7 mld. Kč. Jde o druhý nejlepší výsledek od roku 1993 a očekáváme, že rok 2018 by ho měl předčit.

Hrdost na domácí produkci

Plánované soběstačnosti v základních potravinách Rusko podle svých statistik dosáhlo a potraviny domácí provenience v obchodech převažují nad dovoзовými. Každý ruský region s alespoň trochu vhodnými klimatickými podmínkami pro zemědělství se snaží tomuto oboru věnovat. I přes masivní dotace je sektor stále podfinancovaný. Rusové jsou na vzkříšení domácího zemědělství pyšní, hrdě kupují ruské potraviny, ale zároveň si uvědomují, že si musí připlatit a kvalita není vždy taková, jakou by očekávali.

Změny v ruském agrárním sektoru se bezpochyby odrazily ve vzájemném agrárním obchodu s jednotlivými zeměmi včetně České republiky. Embargo od roku 2014 kompletně zastavilo export českých mléčných výrobků. Zasáhlo také sektor masných výrobků a některé další dílčí obory. Celkově však Česká republika nevyšla ze změněné situace tak špatně jako jiné evropské země, pro které byl ruský trh klíčový.

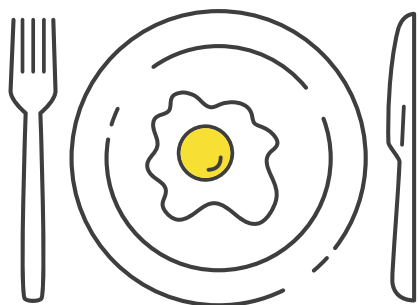
Český agroexport do Ruska roste

Dlouhodobě do Ruska vyvážíme položky jako krmiva pro zvířata, násadová vejce, pivo, chmel, nečokoládové

S ukončením vývozu některých potravin se zároveň otevřely možnosti pro export strojů a technologií. Pro svou soběstačnost potřebuje Rusko moderní zemědělské stroje a zařízení pro potravinářství. To jsou obory, ve kterých mají české firmy co nabídnout. Traktory, závěsná zařízení za traktory, pivovary, pekárny, lisy na olejninu, balicí stroje a potravinářské linky jsou aktuálně našimi důležitými vývozními artikly. Jejich export do Ruska se v loňském roce pohyboval okolo 1 mld. Kč. Řada těchto obchodů se realizuje díky aktivní podpoře **EGAPu** a **ČEB**.

Roste také zájem o spolupráci v oblasti plemenářství a šlechtitelství, v akvakultuře, zpracování potravin, biozemědělství, ve výstavbě komplexů pro živočišnou výrobu, skladovacích a logistických center.

Zásadních změn doznala i v tomto sektoru forma spolupráce s Ruskem. Ruská vláda dává před importem přednost zahraničním investicím, společným podnikům a lokalizaci výroby na svém území. Klesá zájem o dovoz potravin a strojů ve prospěch výroby pod značkou *Made in Russia* v kooperaci se zahraničními partnery s potenciální možností je exportovat dále do světa. Řada evropských i mimoevropských firem se tomuto trendu přizpůsobuje a otevírá potravinářské závody či výrobní nebo montážní provozy po celém Rusku. ◀

Exportní snídane 23. 11. 2018

Toto listopadové páteční ráno bylo vyhrazeno diskuzi expertů o podpořeném exportu. Pozvání EGAP přijalo 25 nejpopovolanějších. Jednalo se o šéfy exportních firem, ředitele oddělení exportního financování, bankéře podporující export, vedoucí svazů (HK, SP ČR, AMSP, AE) a zástupce tří ministerstev na náměstkovské úrovni. Byl to test nového formátu diskuze. Speciálně v tomto případě 4 stoly obsadili zástupci z každé zájmové skupiny. Zejména nám šlo o fakt, aby se každý dostal ke slovu a mohl tedy svobodně a aktivně projevit svůj názor. Každý stůl měl svého zpravodaje, který následně informoval ostatní, k jakým závěrům stůl dospěl.

› Autor: Jan Procházka

A jaké z jednání vyplynuly teze? Diskutovala se dvě témata – jedno teoreticky lehčí, tím byl český podíl a jeho budoucnost, a následně možné institucionální uspořádání podpory exportu v České republice.

Jak už to tak bývá, vzniklo více otázek než odpovědí. Na druhou stranu bylo překvapivé, že na základních otázkách, trendech a možnostech řešení se prakticky všichni shodli.

Český podíl by neměl omezovat konkurenceschopnost českých firem, a proto je důležité sledovat trendy v zahraničí, kdy dochází k postupnému snižování a nelpění pouze na tomto koeficientu. Z přístupu český podíl / český zájem se dostáváme do mírného posunu z **made in** na **made by**.

Stěžejním bodem je podpora vědy a výzkumu, českého know-how a vyšší přidané hodnoty, která se tímto koeficientem jen těžko měří. Důležitější, než hodnota českého podílu, je rizikovost transakce a podíl by měl být brán jen jako jeden z faktorů přínosu k vývozu z ČR. Exportéři by ocenili flexibilnější obchodní přístup a shodou všech stolů bylo, že nyní je vhodná doba pro modifikaci tohoto ukazatele.

V druhém tématu rezonovala slova o zlepšující se spolupráci. Velkým tématem byla **Česká exportní banka** a hledání jejího správného místa na trhu tak,

aby nekonkurovala ostatním bankám, ale dostatečně pomáhala exportérům tam, kde komerční trh financování nenabízí.

A proto se mluvilo o strategických G2G transakcích, o výhodném refinancování pro komerční banky, které by zvýšilo jejich mezinárodní konkurenceschopnost, o případech státního zájmu, které ale komerční trh z různých důvodů odmítá, tedy o tzv. druhém okruhu, o zapojení **ČMZRB** a **České rozvojové agentury** či o digitalizaci a fintech v bankovníctví a pojišťovnictví.

Pochopitelně padala i slova o větší podpoře MSP segmentu, zejména na příkladech z Francie a Velké Británie. Zajímavý byl návrh na zrychlení opakovaných obchodních příkladů, kdy by tento „fast track“ mohl vycházet z trojčlenky objem, podíl a délka rizika.

Obecným závěrem je nutnost sladit požadavky exportérů a státu, tedy najít rovnováhu do rovnice – co potřebují exportéři a jak velké riziko je stát ochoten podstoupit.

Z reakcí účastníků i z vlastních pocitů hodnotíme toto setkání jako přínosné a hodláme pokračovat v únoru příštího roku. A to dopracováním témat z této snídane a otevřením nových kapitol, jakými jsou třeba exportní destinace a moderní obory s vysokou přídavnou hodnotou. ◀

C F I N A N C E R I Z I K O
Z K O M E R Č N Í F I R M A
E M S E K T O R Y B A N K A
C I E R E E X P O R T Č R A
H N C Ú C Z E C H T R A D E
I I A V Ý V O Z C E S E P Í
N S Z N E H O D N O C E N Í
V T P Ě E Z I S K I Š Ě N P
E E Ý R U N I E T N T O A K
S R U M O V Ý S R Š O G V L
T S O S K P E P I Ř E E Ý I
K T E V J V E J Ú V Ě R V E
E V C E N G O D D L U H O N
A O D I P P O B C H O D J T

BANKA
CZECHTRADE
CZECHINVEST
ČRA
DLUH

ECA
EGAP
FINANCE
FIRMA
INVESTICE

KLIENT
KOMERČNÍ
KSURE
MINISTERSTVO
MSV

OBCHOD
OECD
POJIŠTĚNÍ
PROPED
REEXPORT

RIZIKO
SEKTORY
VÝVOZCE
UNIE
ÚVĚR

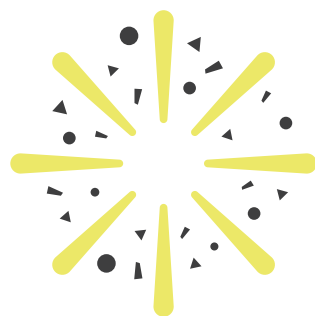
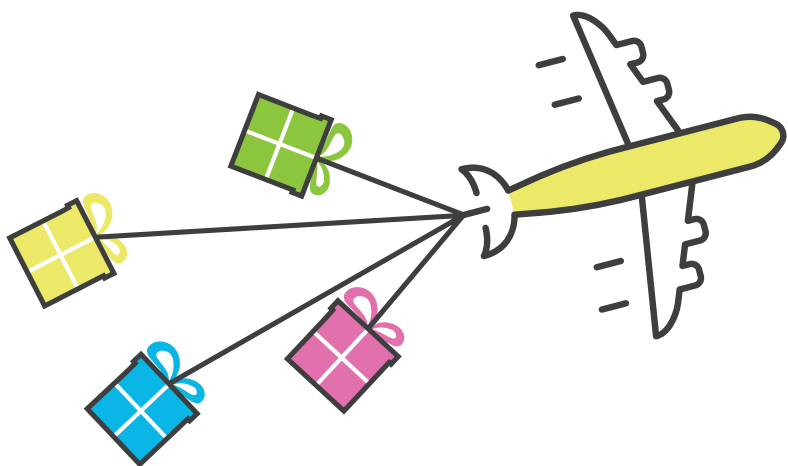
VÝVOJ
ZISK
ZNEHODNOCENÍ

Vydává: Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
Editor: Barbora Kadlicová
Grafická úprava: AG Geronimo s.r.o.

Hezké **Vánoce**
a **spoustu splněných snů** v roce 2019!

